

**ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання
насилъству і
жорстокому
поводженню в ОЗО
«Хомутецька гімназія
Миргородської
міської ради
Полтавської області»**

English Classroom

Загальні положення

Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведженню з дітьми ОЗО «Хомуцька гімназія» (далі – положення) розроблене на підставі Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658.

Положення спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поведження з дітьми, створення в ОЗО «Хомуцька гімназія» середовища, вільного від насильства та жорстокого поведження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поведження з дітьми у гімназії роботи з дітьми та молоддю, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

Працівники ОЗО «Хомуцька гімназія» повинні бути ознайомлені з Положенням та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поведження з дитиною.

1. Завдання Положення

Завданнями ОЗО «Хомуцька гімназія» є:

- запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми;
- формування у працівників відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поведження з дітьми;
- поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поведження з дітьми у всіх сферах діяльності;
- забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поведження з дітьми.

2. Заходи щодо унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми

З метою унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми в ОЗО «Хомуцька гімназія» впроваджуються такі основні заходи:

- 1) превентивні заходи:
  - затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
  - затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2;
  - затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3;
  - інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми;
  - проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поведження з дітьми в діяльності, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
  - врахування ризиків насильства та жорстокого поведження з дітьми під час прийому на роботу працівників суб'єктів роботи з дітьми та молоддю;
- 2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого

поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поведіння з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поведіння з дітьми (далі – повідомлення);

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поведіння з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників та інших фахівців, які контактують з дітьми;
- організація інформаційних сесій для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

3. Повноваження директора

Директор ОЗО «Хомутецька гімназія»:

1) затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведінню з дітьми в ОЗО «Хомутецька гімназія» з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням, в якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання положення (адміністрація, волонтери, працівники, інші залучені фахівці, які контактують із дітьми), до кого застосовується положення, вимоги щодо політики найму працівників, пов'язані із політикою запобігання насильству (перевірка кандидатів на наявність судимостей, рекомендації), вимоги щодо навчання персоналу (обов'язкові навчання з питань захисту прав дитини);

2) забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників, інших фахівців, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведінню з дітьми в ОЗО «Хомутецька гімназія» до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;

3) розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;

4) невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поведіння з дитиною;

5) сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поведіння з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поведіння, відповідної програми для таких осіб;

6) забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань запобігання насильству та жорстокому поведінню з дітьми;

7) взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони ЗЗСОров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;

8) контролює відповідно до [статті 10](#) Закону України “Про охорону дитинства” заборону працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи;

9) організовує, під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження;

10) контролює розроблення та/або поширення інформаційних матеріалів з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

11) забезпечує, з метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми, виявлення поведінки дітей, працівників ОЗО «Хомутецька гімназія», яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження, оскільки недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення.

12) призначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4. Обов'язки працівників гімназії

Працівники гімназії у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;
- повідомити директору ОЗО «Хомутецька гімназія» та одному з батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Розроблюють та/або поширюють інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом:

- розміщення на інформаційних стендах у приміщенні ОЗО «Хомутецька гімназія», розповсюдження серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);
- надсилання через батьківські, учнівські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті ОЗО «Хомутецька гімназія» та її сторінках у соціальних мережах;
- проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини.

З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники ОЗО «Хомутецька гімназія» повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною.

У разі коли передбачається фізичний контакт з дитиною, який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини.

5. Організація інформування працівників

Забезпечення інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі інформування) в ОЗО «Хомутецька гімназія», передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед дітей;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;
- впровадження занять за типом діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань безпечної поведінки, прав дитини та медіації;
- співпраці з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої суб'єктом роботи з дітьми та молоддю, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю можуть залучатися експерти,

фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

6. Організація розгляду повідомлення

Функціонування механізму подання повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в ОЗО «Хомуцька гімназія» передбачає:

- інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників ОЗО «Хомуцька гімназія» про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

Директор ОЗО «Хомуцька гімназія» розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження (додаток 1).

Відповідальна особа:

- реєструє повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) (додаток 2);
- забезпечує його підготовку до розгляду.

У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною директор ОЗО «Хомуцька гімназія» невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби:

- повідомляє про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини),
- письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей,
- вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779).

7. Оцінювання ризиків

Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

- виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, суб'єкт роботи з дітьми та молоддю аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини;

- не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться в ОЗО «Хомутецька гімназія» із залученням сторін, зокрема дітей.

8. Прикінцеві положення

Про невиконання, неналежне виконання повноважень щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ОЗО «Хомутецька гімназія» може бути повідомлено уповноваженій особі (координатору) в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, на яких покладено функції щодо забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.